

Нечипоренко Є. А.

**МЕТОДИ ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ НЕРВОВО-ЕМОЦІЙНИХ
РОЗЛАДІВ У ДІТЕЙ З ПАТОЛОГІЄЮ СЛУХУ**

Науковий керівник: ст.викл., к.мед.н. Кателелевська Н.М.

Актуальність. На сьогодні за даними ВООЗ з вадами слуху народжується від 0,1 % до 0,4 % дітей, у процесі зростання відсоток людей з вадами слуху збільшується до 7-9 % в усьому світі. Крім того ВООЗ повідомляє, що за дослідженнями останніх років можна спостерігати тенденцію до зростання цього відсотка та до 2020 року кількість людей з патологіями слуху зросте на 30 %. Та за останніми дослідженнями патології слуху в новонароджених зустрічаються у 2-3 % випадків, а до 18 років у 5 % і більше.

Відповідно до даних МОЗ та ВООЗ на початку 2008 року кількість дітей з порушенням слуху сягала 300 тисяч, що потребували протезування, серед них 11 тисяч дітей із повною глухотою. Але отримали з них забезпечення спеціальними апаратами тільки 9982 дитини станом на 2008 р.

Одним із факторів психо-емоційних розладів для дитини слугує статус інвалідності. В Україні 8 тисяч дітей, що мають приглухуватість або глухоту отримали статус інвалідності, це складає 5,7% від загальної кількості дітей-інвалідів. У переважній більшості глуха дитина не може оволодіти усним мовленням. У той же час, нормальний рівень володіння мовою, що є необхідним фактор для досягнення належного рівня інтелектуального, емоційного і соціального розвитку.

Мета. Розглянути методи психопрофілактики у роботі з дітьми, що мають порушення слухового аналізатору та визначити основні методи профілактики нервово-емоційних розладів у таких дітей.

Результати. Звичайно, такі патології здебільшого сприяють розвитку комплексів, нервових та емоційних розладів. Для попередження таких наслідків створена наука сурдопсихологія. Сурдопсихологія – це розділ

спеціальної психології, що вивчає психічний розвиток осіб з порушеннями слуху, а також можливості корекції слуху в умовах навчання та виховання.

Було визначено, що до методів сурдопсихології відносяться метод спостереження, психологічний експеримент, метод аналізу продуктів діяльності, тестування, методи бесіди та анкетування.

При використанні методу спостереження об'єктами спостереження можуть бути зовнішні компоненти діяльності – рухи, переміщення; мовленнєві акти, звертаючи увагу на особливості лексичного, граматичного та фонетичного компонентів мови; своєрідність міміки та пантоміміки; зовнішній прояв вегетативних реакцій, наприклад, посилення потовиділення у певній ситуації. Слід пам'ятати, що присутність спостерігача може змінити поведінку дитини, тож краще використовувати відеозйомку.

У дослідженнях направлених на вивчення дітей з патологіями слуху можуть бути використані усі види психологічного експерименту: лабораторний, природний за А. Ф. Лазурським, психологічний навчальний, діагностичний навчальний за А. Я. Івановою.

Профілактика виникнення психоемоційних розладів включає в себе комплексну діагностику та надання допомоги як можна раніше, корекційно-розвиваюче та компенсуюче навчання, інтеграцію у суспільство, залучення сім'ї дитини шляхо консультування та бесід, консультації і тренінги для педагогів та працівників навчальних закладів, проведення заходів направлених на залучання суспільства для психокорекційної терапії.

До психічної корекції в ситуації з порушеннями слуху можна віднести такі методи як тілесноорієнтовані вправи (фізкультхвилинки, ритміка), арттерапія, гештальтпсихологія (наприклад у формі групових тренінгів соціальної чутливості), казкотерапія, тренінги особистого росту. Її методами є дидактичні та розвиваючі ігри, рішення психологічних задач, психотехнічні, ділові та рольові ігри, методики психозображення та психодіагностики.

Висновок. Розглянули методи психології у роботі з дітьми, що мають порушення слухового аналізатору, до них відносяться усі методи сурдопсихології. Визначили методи профілактики нервово-емоційних розладів у таких дітей, основним з яких є психокорекція.